

ГРОМАДСЬКА РАДА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Вул. Механізаторів, 9, м. Київ, 03109

<https://grd.gov.ua>

Затверджено

Громадською радою доброчесності

12 квітня 2017 р.

ВИСНОВОК

про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Гриціва Михайла Івановича критеріям доброчесності та професійної етики

Проаналізувавши інформацію про **Гриціва Михайла Івановича** (далі – Кандидат), судді Верховного Суду України, Громадська рада доброчесності виявила дані, які дають підстави для висновку про невідповідність Кандидата критеріям доброчесності та професійної етики.

1. Подаючи декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2013 і 2014 роки (додатки [1](#) і [2](#)), Кандидат не зазначив три земельні ділянки загальною площею 12 545 м², і два житлові будинки загальною площею 100,2 м², що у ці роки перебували у власності та на іншому праві користування дружини Кандидата, починаючи з 2002 і 2004 років. Водночас ці земельні ділянки зазначені у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2015 р. (<https://public.nazk.gov.ua/declaration/9405ef71-8f44-4a56-84bc-0ee92206942e>) Так само до 2015 р. ці земельні ділянки і будинки не декларувала дружина Кандидата, яка також є суддею (додатки [3](#) і [4](#)). Відповідно до статті 18 Кодексу суддівської етики суддя повинен бути обізнаним про свої майнові інтереси та вживати розумних заходів для того, щоб бути обізнаним про майнові інтереси членів своєї сім'ї.

Порівняння декларацій за минулі роки з 2015 р. дає можливість зробити **висновок про недостовірність відомостей у деклараціях Кандидата за 2013 і 2014 роки.**

У разі недостовірності відомостей щодо наявності майна (майнових прав), зазначених у деклараціях про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, до Кандидата як судді мала бути застосована заборона, визначена Законом України «Про очищення влади», протягом десяти років обіймати посади, щодо яких здійснюється

очищення влади (люстрація). Зміст декларацій з очевидністю вказує на те, що перевірка за цим Законом була проведена неналежним чином, що дало можливість Кандидатові уникнути застосування цієї заборони.

2. Кандидат використав свій статус для отримання квартири в Києві у власність.

Закон України «Про судоустрій і статус суддів» (у різних його редакціях) гарантував і гарантує суддям право на службове житло. Службове житло надається на час виконання суддею службових обов'язків, якщо він потребує поліпшення житлових умов.

Користуючись саме цим правом Кандидат разом з членами своєї сім'ї у 2012 р. отримав квартиру у Києві. Однак у 2014 р. цю квартиру, отриману як службову, Кандидат разом з членами сім'ї приватизовують (додаток 5). Зрозуміло, що перед приватизацією цю квартиру було виведено з фонду службового житла, що не могло відбутися без участі Верховного Суду України та ініціативи Кандидата.

Вважаємо, що така схема отримання житла у власність є недоброчесною, зважаючи на те, що заробітна палата судді Верховного Суду України достатня для придбання житла у м. Києві (хоча б у кредит), особливо, враховуючи також високі доходи членів сім'ї, і наявність у власності іншої квартири та двох будинків у Львові і Львівській області. Кандидат не міг не знати, що виведення квартири з фонду службового житла вимагає його поповнення для забезпечення житлом інших осіб, які потребують службове житло. А це означає, що таке житло забирається від багатодітних сімей, вразливих категорій населення, військовослужбовців тощо, які багато років перебувають у черзі на отримання житла.

Відповідно до статті 1 Кодексу суддівської етики суддя повинен бути прикладом неухильного додержання вимог закону і принципу верховенства права, присяги судді, а також дотримання високих стандартів поведінки з метою зміцнення довіри громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду.

3. У 2008 р. Україна програла справу «Яременко проти України» у Європейському суді з прав людини, який визнав, що ключові докази у справі були отримані з порушенням низки основоположних прав (http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/974_405).

31.07.2009 р. Верховний Суд України на спільному засіданні Судової палати у кримінальних справах та Військової судової колегії розглянув кримінальну справу за клопотанням заступника Генерального прокурора України та захисника Буценка А.П., внесеними за поданням п'яти суддів, про перегляд у порядку виключного провадження вироку Апеляційного суду міста Києва від 20.11.2001 р. щодо Яременка О.В. та Самойленка А.П. За результатами розгляду Верховний Суд України ухвалою виключив

з мотивувальної частини посилання на ці докази, але вирок залишив без змін (додаток 6). На той час Кандидат входив до складу Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України і перебував на робочому місці (додаток 7).

У 2015 р. Європейський суд з прав людини у рішенні у справі «Яременко проти України 2» (http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/974_a75) зазначив, що: «Верховний Суд України здійснив доволі критичну оцінку висновків Суду у попередній справі заявника, прийнявши лише один з висновків Суду за підпунктом «с» пункту 3 статті 6 Конвенції та не погодившись, прямо або непрямо, з рештою висновків. Суд доходить висновку, що нове рішення, ухвалене у справі заявника переважною мірою знову ґрунтувалося на тих самих доказах, отриманих у порушення процесуальних прав заявника, та при цьому існували серйозні твердження, які органи влади так і не спростували, що усі визнавальні покази було отримано під примусом, а отже, вони були «плодом отруйного дерева» Отже, визнання Верховним Судом України заявника винним здебільшого ґрунтувалось на використанні доказів, отриманих у порушення Конвенції, як було встановлено у попередньому рішенні у справі «Яременко проти України». Зважаючи на зазначені вище міркування, Суд вважає, що під час провадження з перегляду справи заявника Верховний Суд України лише закріпив порушення права заявника на справедливий судовий розгляд, його права на захист, права на мовчання та права не свідчити проти себе» (див. п. 54, 66, 67 Рішення).

Таким чином, Верховний Суд України свідомо проігнорував рішення Європейського суду з прав людини у першій справі, що призвело до повторного програшу України в Європейському суді з прав людини.

Кандидат у декларації доброчесності, яка міститься у матеріалах [досьє](#) Кандидата, підтвердив, що не приймав одноособово чи у складі колегії суддів рішення, передбачені статтею 3 Закону України “Про відновлення довіри до судової влади в Україні”. Частина друга статті 3 цього Закону визначає, що перевірка проводиться також щодо суддів, які одноособово або у колегії суддів розглядали справу або ухвалили рішення з допущенням порушень [Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод](#), констатованих у рішенні Європейського суду з прав людини. Зважаючи на наведену вище інформацію, можна зробити висновок, що Кандидат вказав неправдиві відомості у декларації доброчесності.

4. Також звертаємо увагу на те, що Кандидат у складі колегії суддів Верховного Суду України брав участь у перегляді справи за обвинуваченням С.В.Левенця (додаток 8). Верховний Суд України призначив йому довічне позбавлення волі з конфіскацією всього майна. У справі відсутні окремі думки.

Правозахисні організації (Харківська правозахисна група, Центр інформації про права людини та ін.) та ЗМІ наводять цю справу як приклад свавільного засудження людини

за вчинення чужого злочину (див., зокрема, https://humanrights.org.ua/material/visim_istorij_svavilno_zasudzhenih_bez_prava_na_vipravlennja_pomilok - додаток 9). Ми не вдаємося до аналізу судового рішення, але думка авторитетних правозахисних організацій, яка була поширена задовго до конкурсу до початку Верховного Суду, змушує нас сумніватися у доброчесності Кандидата і належному його ставленні до виконання обов'язків.

Викладені факти свідчать, що Кандидат, будучи суддею, не дотримувався встановлених законом обов'язків щодо правдивого декларування свого майна і членів своєї сім'ї, використовував свій високий статус для задоволення особистих потреб, зазначив неправдиві відомості в декларації доброчесності, що руйнує довіру громадськості до суду, був причетним до засудження особи до довічного позбавлення волі, яке, на думку авторитетних правозахисних організацій, є свавільним. Наведених фактів, взятих як разом, так і окремо, достатньо для висновку про невідповідність критеріям доброчесності та професійної етики.

Кожен із наведених фактів є самостійною підставою для висновку, що кандидат **Гриців Михайло Іванович не відповідає вимогам доброчесності та професійної етики.**

Відповідно до частини четвертої статті 19 Регламенту Громадської ради доброчесності за наявності важливої інформації Рада у подальшому може окремим рішенням змінити або скасувати висновок, або затвердити новий висновок.

Додатки

1. Декларація про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру Кандидата за 2013 р.
2. Декларація про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру Кандидата за 2014 р.
3. Декларація про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру дружини Кандидата за 2013 р.
4. Декларація про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру дружини Кандидата за 2014 р.
5. Інформаційна довідка з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Реєстру прав власності на нерухоме майно, Державного реєстру Іпотек, Єдиного реєстру заборон відчуження об'єктів нерухомого майна щодо об'єкта нерухомого майна № 84833880
6. Ухвала Верховного Суду України від 31.07.2009 р. за клопотанням заступника Генерального прокурора України та захисника Бущенко А.П., внесеними за поданням п'яти суддів, про перегляд у порядку виключного провадження вироку Апеляційного суду міста Києва від 20.11.2001 р. щодо Яременка О.В. та Самойленка А.П.

7. Відповідь на запит про доступ до публічної інформації.
8. Ухвала Верховного Суду України від 12.07.2011 р. за апеляційними скаргами на вирок Апеляційного суду Харківської області від 7.06.2010 р. щодо Левенця С.В., Кириченка О.К.
9. Скріншот із сайту Центру інформації про права людини з історією Станіслава Левенця (зі статті “Вісім історій свавільно засуджених: Без права на виправлення помилок”).

Координатор
Громадської ради доброчесності